

HISTORIA

Zakres treści i kryteria oceniania.

Na zajęciach historii uczniowie XII Liceum Ogólnokształcącego korzystają z podręcznika - *Stanisław Roszak i Jarosław Kłaczek, Poznać przeszłość. Wiek XX, Nowa Era, Warszawa 2012.* Zakres treści i kryteria oceniania oparte są na programie nauczania dla szkół ponadgimnazjalnych - *Marek Jekiel, Poznać przeszłość. Wiek XX. Zakres podstawowy., Nowa Era 2012.*

Treści nauczania

1. Europa i świat po I wojnie światowej. Uczeń:

- 1.1. opisuje następstwa wojny, dzieli je na polityczne, gospodarcze, społeczne i kulturowe,
- 1.2. wyjaśnia cele powołania i charakter Ligi Narodów,
- 1.3. tłumaczy politykę mocarstw wobec Niemiec po zakończeniu I wojny światowej.

2. Odrodzenie państwa polskiego po I wojnie światowej. Uczeń:

- 2.1. opisuje odrodzenie państwa polskiego, jego granice i sąsiadów,
- 2.2. przedstawia i ocenia postanowienia traktatu wersalskiego dotyczące Polski,
- 2.3. porównuje cele i skutki powstania wielkopolskiego oraz trzech powstań śląskich, wyjaśnia przyczyny i opisuje następstwa wojny polsko-bolszewickiej,
- 2.4. charakteryzuje ustrój polityczny II Rzeczypospolitej na podstawie konstytucji marcowej z 1921 r.,
- 2.5. wskazuje czynniki utrudniające proces integracji odrodzonego państwa polskiego,
- 2.6. wyjaśnia cele i skutki reformy W. Grabskiego,
- 2.7. ocenia wkład J. Piłsudskiego i R. Dmowskiego w odbudowę państwa polskiego.

3. Kryzys demokracji w Europie Zachodniej. Uczeń:

- 3.1. przedstawia okoliczności oraz następstwa dojścia do władzy B. Mussoliniego i A. Hitlera,
- 3.2. porównuje faszyzm z nazizmem, uwzględniając kwestie organizacji państwa, ideologii oraz polityki wobec społeczeństwa,
- 3.3. omawia i ocenia politykę państw europejskich wobec Hitlera, wskazuje jej uwarunkowania.

4. System totalitarny w ZSRR. Uczeń:

- 4.1. opisuje okoliczności dojścia do władzy J. Stalina,
- 4.2. opisuje zmiany polityczne, społeczne i gospodarcze w ZSRR po dojściu do władzy Stalina, z uwzględnieniem uprzemysłowienia kraju, kolektywizacji rolnictwa wraz z jej następstwami (wielki głód) i wielkiej czystki,
- 4.3. porównuje totalitarne systemy hitlerowskich Niemiec i stalinowskiego Związku Radzieckiego.

5. Kryzys demokracji parlamentarnej w Polsce. Uczeń:

- 5.1. wyjaśnia przyczyny i skutki przewrotu majowego,
- 5.2. porównuje główne postanowienia konstytucji marcowej z 1921 r. i konstytucji kwietniowej z 1935 r.,
- 5.3. wymienia charakterystyczne cechy rządów sanacji, wskazuje różnice między demokracją parlamentarną a rządami autorytarnymi,
- 5.4. opisuje główne kierunki polityki zagranicznej II Rzeczypospolitej.

6. Gospodarka i społeczeństwo II Rzeczypospolitej. Uczeń:

- 6.1. przedstawia strukturę społeczną, narodowościową i wyznaniową odrodzonego państwa polskiego, dostrzega przyczyny konfliktów społecznych i narodowościowych,
- 6.2. porównuje przejawy kryzysu gospodarczego na świecie i w Polsce, wskazuje jego specyficzne cechy,
- 6.3. opisuje osiągnięcia gospodarcze w II Rzeczypospolitej, w tym budowę portu w Gdyni i utworzenie Centralnego Okręgu Przemysłowego,
- 6.4. omawia główne osiągnięcia z dziedziny kultury i nauki w II Rzeczypospolitej.

7. II wojna światowa. Uczeń:

- 7.1. wyjaśnia polityczne, społeczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej,
- 7.2. omawia położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej,
- 7.3. ocenia konsekwencje zawarcia paktu Ribbentrop-Mołotow,
- 7.4. sytuuje w czasie i przestrzeni etapy oraz fronty II wojny światowej, wskazuje jej momenty przełomowe,
- 7.5. przedstawia przyczyny i skutki Holokaustu, opisuje przykłady oporu ludności żydowskiej,
- 7.6. przedstawia okoliczności powstania koalicji antyfaszystowskiej, porównuje postanowienia konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie,

7.7. omawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, dzieląc je na polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe, z uwzględnieniem przesiedleń ludności w środkowej Europie.

8. Ziemie polskie pod dwiema okupacjami. Uczeń:

8.1. porównuje cele oraz metody polityki niemieckiej i radzieckiej w okupowanej Polsce,

8.2. opisuje strukturę polityczną i wojskową oraz działalność Polskiego Państwa Podziemnego, ocenia historyczną rolę Armii Krajowej,

8.3. wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego, ocenia postawę aliantów i Związku Radzieckiego wobec tego zrywu,

8.4. analizuje zmiany terytorialne, straty ludnościowe, kulturowe i materialne Polski poniesione w następstwie II wojny światowej.

9. Sprawa polska w czasie II wojny światowej. Uczeń:

9.1. przedstawia okoliczności powstania oraz działalność polskiego rządu na uchodźstwie,

9.2. omawia udział Polaków w wysiłku militarnym aliantów, sytuuje w czasie i przestrzeni działania wojsk polskich na różnych frontach wojny,

9.3. ocenia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej.

10. Świat po II wojnie światowej. Uczeń:

10.1. wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej, opisuje początki zimnej wojny,

10.2. opisuje okoliczności oraz ocenia skutki powstania NRD i RFN,

10.3. charakteryzuje sojusze polityczno-militarne NATO i Układu Warszawskiego, sytuuje je na mapie,

10.4. wymienia państwa pozostające w strefie wpływów ZSRR, przedstawia wydarzenia na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.,

10.5. opisuje proces dekolonizacji oraz ocenia jego następstwa, uwzględniając rolę ONZ,

10.6. wyjaśnia znaczenie soboru watykańskiego II dla przemian w Kościele katolickim w 2. poł. XX w.,

10.7. omawia konflikty zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz kryzys kubański, uwzględnia rolę ONZ,

10.8. wyjaśnia przyczyny i charakter konfliktu bliskowschodniego,

10.9. omawia przemiany w Chinach po II wojnie światowej,

10.10. opisuje, wyjaśnia i ocenia przemiany polityczne i społeczno-gospodarcze w ZSRR w latach 1945–1991,

10.11. charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w 1989 r.,

10.12. opisuje zmiany kulturowe i społeczne na świecie po II wojnie światowej,

10.13. przedstawia cele i główne etapy rozwoju Unii Europejskiej.

11. Polska w systemie komunistycznym. Uczeń:

11.1. wyjaśnia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów,

11.2. omawia system represji stalinowskich w Polsce, ocenia jego skutki,

11.3. przedstawia realia gospodarcze i społeczne w PRL-u,

11.4. porównuje przyczyny i skutki kryzysów z 1956 r., 1968 r., 1970 r. oraz 1976 r.,

11.5. ocenia polityczną i społeczną rolę Kościoła katolickiego w PRL-u.

12. Rozkład systemu komunistycznego w Polsce – polska droga do suwerenności. Uczeń:

12.1. wyjaśnia znaczenie pontyfikatu Jana Pawła II dla przemian politycznych w Polsce,

12.2. wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń sierpniowych z 1980 r., ocenia rolę Solidarności w przemianach politycznych i ustrojowych w kraju,

12.3. przedstawia okoliczności wprowadzenia i następstwa stanu wojennego,

12.4. wymienia i tłumaczy najważniejsze postanowienia okrągłego stołu,

12.5. charakteryzuje przemiany polityczne, społeczno-gospodarcze i kulturowe po 1989 r.,

12.6. przedstawia okoliczności i ocenia znaczenie wstąpienia Polski do NATO oraz Unii Europejskiej.

Formy kontroli osiągnięć uczniów

Przewiduje się kontrolę umiejętności i wiedzy:

- przygotowania z większej partii materiału w formie pisemnej; oceny pozytywne z tych form są warunkiem koniecznym uzyskania oceny semestralnej i końcoworocznej dopuszczającej;
- formułowania odpowiedzi ustnej (rozmowy, udział w dyskusji, dłuższe wypowiedzi na określony temat);
- formułowania samodzielnych wniosków i ocen w formie pisemnej i ustnej;
- pracy z różnymi źródłami historycznymi, mapami itp. w formie ćwiczeń praktycznych;
- pozyskiwania informacji z różnych źródeł, hierarchizowania ich, prezentowania własnych poglądów z użyciem logicznie dobranych argumentów w formie referatów, prezentacji itp.

Aktywność pozalekcyjna (udział w konkursach, olimpiadach, realizacji projektów) jest warunkiem koniecznym uzyskania oceny semestralnej i końcoworocznej celującej.

Kryteria ocen

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń który:

- nie opanował materiału określonego w podstawie programowej,
- nie bierze aktywnego udziału w zajęciach,
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- sytuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- selekcjonuje podstawowe fakty,
- wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe,
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy,
- odróżnia fakty od opinii,
- przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń który:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach,
- analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach,
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji,
- dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń który:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować,
- zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych,
- samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy,
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- formułuje problemy historyczne.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń który:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania,
- startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych,
- samodzielnie formułuje i rozwiązuje problemy historyczne z wykorzystaniem popularnonaukowych i naukowych źródeł informacji.